Puhemiesneuvosto

Puhemiesneuvoston ehdotus eduskunnan päätökseksi eduskunnan työjärjestyksen 72 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

Puhemiesneuvosto ehdottaa, että eduskunnan työjärjestyksen 72 § muutetaan siltä osin kuin kyse on kansliatoimikunnan varajäsenten valinnasta. Muutoksella pyritään turvaamaan kaikkien eduskuntaryhmien mahdollisuus osallistua kansliatoimikunnan kokouksiin.

YLEISPERUSTELUT

Nykytila ja ehdotetut muutokset

Eduskunnan työjärjestyksen (40/2000) 72 §:ssä säädetään eduskunnan hallintoa johtavasta kansliatoimikunnasta. Pykälän 1 momentin mukaan kansliatoimikuntaan kuuluvat puhemies ja varapuhemiehet sekä neljä eduskunnan keskuudestaan valitsemaa jäsentä, joille valitaan neljä varajäsentä. Koska eduskunnan valitsemien neljän kansliatoimikunnan jäsenen vaalissa on noudatettu suhteellisuusperiaatetta, kansliatoimikuntaan valittavat neljä jäsentä edustavat näin suurimpia eduskuntaryhmiä.

Momentissa on lisäksi säännös neljän varajäsenen valinnasta, mikä on mahdollistanut myös keskisuurten ja pienten eduskuntaryhmien osallistumisen kansliatoimikunnan kokouksiin. Käytännössä kaikilla eduskuntaryhmillä on ollut kansliatoimikunnassa joko varsinainen tai varajäsen.

Kesäkuun puolivälissä vuonna 2017 osa perussuomalaisten eduskuntaryhmästä lähteneistä edustajista muodosti uuden eduskuntaryhmän (Uusi vaihtoehto, nykyisin Sininen eduskuntaryhmä). Sen myötä eduskuntaryhmiä on nykyisin yhdeksän ja yksi eduskuntaryhmä on tällä hetkellä vailla edustusta kansliatoimikunnassa.

Eduskunnan hallinnon järjestelyihin liittyy usein asioita, joista kaikki kansanedustajat joutuvat kantamaan vastuun suhteessa äänestäjiin (PNE 1/1999 vp). Kansliatoimikunnalle kuuluu muun muassa eduskunnan hallintoa ja taloudenhoitoa koskevat asiat, joita ei ole osoitettu eduskunnan puhemiehen tai eduskunnan kanslian virkamiehen ratkaistaviksi (TJ 73 §:n 6 kohta). Päätöksenteko muun muassa varainkäytössä voi tulla julkisesti arvioitavaksi. Voimassa olevan työjärjestyksen kansliatoimikuntaa koskevassa sääntelyssä on edellä mainitusta syystä pidetty tärkeänä, että eduskuntaryhmät voivat osallistua kansliatoimikunnan työhön ainakin varajäsenen välityksellä.

Valmis
5.0

Puhemiesneuvoston ehdotus PNE 2/2018 vp

Kansliatoimikuntaa koskevaa eduskunnan työjärjestyksen 72 §:ää ehdotetaan edellä olevan perusteella muutettavaksi siten, että valittavien varajäsenten lukumäärä mahdollistaa kaikkien vaalikauden alkaessa järjestäytyneiden eduskuntaryhmien osallistumisen kansliatoimikunnan kokouksiin. Jos vaalikauden kuluessa perustetaan uusi eduskuntaryhmä, myös tämän ryhmän edustautuminen kansliatoimikunnassa tehdään mahdolliseksi tiettyjen edellytysten täyttyessä.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

72 §. Kansliatoimikunta. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi varajäsenten valinnan osalta. Ehdotuksen mukaan eduskunta valitsee vähintään neljä ja enintään niin monta varajäsentä, että kansliatoimikunnassa voivat olla edustettuina kaikki vaalikauden alkaessa järjestäytyneet eduskuntaryhmät.

Voimassaolevan sääntelyn tavoitteena on ollut, että kansliatoimikunnan kokouksissa voi olla läsnä jäsen tai varajäsen kaikista eduskuntaryhmistä. Säännösmuutoksella mahdollistetaan voimassa olevan sääntelyn toteutuminen tilanteessa, jossa vaalikauden alussa järjestäytyy yli kahdeksan eduskuntaryhmää. Varajäseniä tulee olla aina vähintään neljä, jotta kaikilla varsinaisilla jäsenillä on varajäsen. Mikäli eduskuntaryhmiä on yli kahdeksan, tulee varajäseniä valita niin monta, että kaikki vaalikauden alkaessa järjestäytyneet eduskuntaryhmät voivat olla edustettuina kansliatoimikunnassa. Sääntelyllä pyritään siihen, että valinnassa otetaan huomioon mainittu tavoite kaikkien eduskuntaryhmien mahdollisuudesta osallistua kansliatoimikunnan työhön.

Sääntelyssä on myös syytä varautua siihen, että eduskuntaryhmien lukumäärä kasvaa vaalikauden kuluessa. Jotta varajäsen voidaan valita vaalikaudella muodostuneesta uudesta eduskuntaryhmästä, edellytettäisiin, että siihen kuuluu vähintään kolme edustajaa. Sääntely vastaisi näiltä osin eduskunnan työjärjestyksen 51 §:n 2 momentin mukaista ryhmäpuheenvuoroja koskevaa sääntelyä. Momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että jos vaalikauden aikana muodostuu vähintään kolmen edustajan eduskuntaryhmä, voidaan kansliatoimikuntaa täydentää vastaavasti.

Ehdotuksen valmistelu. Puhemiesneuvoston ehdotus on valmisteltu virkatyönä eduskunnan keskuskansliassa. Ehdotuksesta on pyydetty eduskuntaryhmiltä lausunnot

Voimaantulo. Eduskunnan työjärjestyksen muutos ehdotetaan tulemaan voimaan mahdollisimman pian.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 6 §:n 1 momentin 7 kohdan nojalla puhemiesneuvosto ehdottaa,

että eduskunnan työjärjestykseen tehdään seuraava muutos:

Puhemiesneuvoston ehdotus PNE 2/2018 vp

Eduskunnan päätös

eduskunnan työjärjestyksen 72 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti, joka on tehty perustuslain 52 §:n 1 momentissa säädetyllä tavalla,

muutetaan eduskunnan työjärjestyksen (40/2000) 72 §:n 1 momentti seuraavasti:

72 §

Kansliatoimikunta

Eduskunnan hallintoa varten on kansliatoimikunta. Siihen kuuluvat puhemies ja varapuhemiehet sekä neljä eduskunnan keskuudestaan valitsemaa jäsentä. Eduskunta valitsee jäsenille vähintään neljä ja enintään niin monta varajäsentä, että kansliatoimikunnassa voivat olla edustettuina kaikki vaalikauden alkaessa järjestäytyneet eduskuntaryhmät. Jos vaalikauden aikana muodostuu vähintään kolmen edustajan eduskuntaryhmä, voidaan lisäksi tästä ryhmästä valita varajäsen.

— —

_____

Tämä eduskunnan päätös tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

_____

Helsingissä 1.3.2018

Eduskunnan puhemies Paula Risikko
Eduskunnan pääsihteeri Maija-Leena Paavola